

Astex Therapeutics Ltd, Cambridge

Firma Astex Technology Ltd została założona w 1999 r. przez trójkę przedsiębiorczych naukowców, profesora Harrena Jhoti – pracownika firmy GlaxoWellcome oraz dwóch pracowników naukowych Uniwersytetu w Cambridge w Wielkiej Brytanii: profesora Sir Toma Blundell – szefa Departamentu Biochemii oraz profesora Chris’a Abell – szefa Departamentu Chemii. Astex nie jest spółką spin-off w tradycyjnym rozumieniu tego pojęcia. Opiera się o wiedzę i doświadczenie naukowców wywodzących się z Uniwersytetu w Cambridge oraz infrastrukturę uczelni, jednak większość koncepcji, pomysłów i eksperymentów zostało zapoczątkowanych i przeprowadzonych już w ramach nowo powstałego przedsiębiorstwa. Jednocześnie firma ma możliwość prowadzenia oraz rozwijania działalności na obszarze Parku Naukowego Cambridge¹ i korzystania z infrastruktury uniwersytetu.

Punktem wyjścia dla powstania firmy Astex był pomysł jej założycieli na nowy sposób opracowania leków poprzez zastosowanie niewykorzystanych jeszcze metod krystalografii rentgenowskiej o wysokiej przepustowości do możliwości obserwacji i badań nad molekułami znacznie mniejszymi niż dotychczas wykorzystywane. Fakt niewykorzystywania dotychczas w badaniach tego typu metodologii stwarzał jej pomysłodawcom ogromną przewagę konkurencyjną na rynku, dlatego też korzystając z niej w niedługim czasie zrealizowali swoją wizję.

W 2005 r. firma Astex Technology zmieniła nazwę na Astex Therapeutics Limited². Zmiana nazwy motywowana była ciągłym rozwojem firmy, szczególnie w kwestii dopracowywania leków na raka. W 2005 r. pierwsze próbki zostały poddane testom klinicznym, co było również krokiem milowym w rozwoju firmy. W związku z tym, że technologia zaczęła przynosić konkretne efekty, firma postanowiła podkreślić ten fakt zmianą nazwy na bardziej odpowiadającą nowemu profilowi. W obszarze zainteresowań Astex znalazły się już bowiem nie tylko działania związane z opracowaniem związków, ale także plany stopniowego wprowadzania ich na rynek.³

Obecne (2010 r.) prace w Astex koncentrują się na opracowaniu i rozwijaniu produktów z zakresu leczenia chorób onkologicznych oraz choroby Alzheimera. Dzięki wykorzystaniu wysokowydajnej krystalografii rentgenowskiej, firma może zidentyfikować i rozwijać w odpowiednim kierunku niewielkie molekuły o własnościach terapeutycznych, które posłużą do stworzenia lekarstw zwalczających wymienione choroby. Koncepcja firmy Astex sprawdza się w praktyce. W laboratoriach przedsiębiorstwa wypracowano już kilka związków mających szansę stać się liderami w leczeniu raka i stanów zapalnych.

Astex efektywnie zarządza swoimi prawami do własności intelektualnej poprzez ich integrację z ogólną strategią biznesową przedsiębiorstwa. Ponadto firma buduje swoje portfolio przyznanych patentów dotyczących składników terapeutycznych, oprogramowania i technologii. Firmie przyznano już trzy patenty: wszystkie dotyczące użytkowania ludzkiego cytochromu P450 – jednego z najbardziej istotnych enzymów odpowiedzialnych za metabolizm leków. Z licencji na korzystanie z dorobku naukowego Astexu w tym zakresie skorzystało już wiele współpracujących firm, np. Pfizer.

¹ Cambridge Science Park <http://www.cambridgesciencepark.co.uk/>

² Aster Therapeutics Ltd <http://www.astex-therapeutics.com/>

³ <http://www.astex-therapeutics.com/investorsandmedia/pressdetail.php?uid=76>

Rzeczywistość okazała się bardzo sprzyjająca dla twórców spółki Astex, gdyż w niedługim czasie stała się ona wiodącym europejskim przedsiębiorstwem biotechnologicznym, zawdzięczającym swój sukces nie tylko pionierskim pomysłom, ale i zaangażowaniu wielu ludzi. Wyniki uzyskane przez Astex zostały uznane przez świat nauki i opisane w wielu prestiżowych czasopismach naukowych takich, jak „Nature”, „Science” i „Journal of Medicinal Chemistry”. Wybrane osiągnięcia firmy są jednymi z najczęściej cytowanych w tej dziedzinie, a sam sposób opracowania leków został okrzyknięty jednym z największych osiągnięć w dziedzinie chemii w ciągu ostatnich 20 lat.

Od momentu powstania, firma została nagrodzona wieloma prestiżowymi nagrodami, wśród których warto wymienić:

- Microsoft Tech Track 100 – przyznana w 2004 r. przez „Sunday Times” za niezwykle dynamiczny rozwój i podjęcie pionierskiego wyzwania, jakim jest opracowanie leku na raka i chorobę Alzheimera; jednocześnie Astex został uznany za najszybciej rozwijającą się firmę z dziedziny biotechnologii w Wielkiej Brytanii⁴;
- Technology Pioneer for 2005 – Astex znalazł się w gronie 25 przedsiębiorstw uznanych przez Światowe Forum Ekonomiczne za wyróżniające się firmy, których działalność może w znaczący sposób wpłynąć na biznes i społeczeństwo.

Ponadto Astex określono jako innowacyjnego lidera rynku, który przy opracowaniu nowych technologii opiera się o charyzmatyczne i wizjonerskie przywództwo.

Właściciele firmy Astex podkreślają, że kluczowym czynnikiem sukcesu było odpowiednie zorganizowanie grupy pracującej nad projektem. Dzięki wypracowanej pozycji lidera na rynku, firma Astex nie ma problemu ze znalezieniem wysoko cenionych oraz doświadczonych pracowników i konsultantów. Obecnie w ścisłym zarządzie firmy zasiadają zarówno praktycy biznesu (wśród nich przedstawiciele pierwotnych inwestorów: Abingworth i Oxford Biosciences), jak i doświadczeni biolodzy i chemicy. Firma Astex stała się dobrym miejscem pracy dla pasjonatów dziedziny, którzy chcą sięgać dalej niż inni. Aktualnie firma zatrudnia 85 pracowników, wśród których ponad 50 to naukowcy z tytułem doktora, a sam zespół chemików liczy około 20 osób tworzących grupę badawczą. Przeprowadzają oni analizę rentgenowską wybranych próbek odpowiedzialnych za wiele różnych chorób i na ich podstawie tworzą molekularną strukturę leków. Jednak nie tylko ciężka praca jest gwarantem sukcesu. Istotne znaczenie w zespole Astexu mają przede wszystkim zapał i pasja, z którymi do badań może podejść tylko prawdziwy naukowiec. Spółka od samego początku była prowadzona tak, jakby to było wielkie przedsiębiorstwo farmaceutyczne, a nie początkująca firma. Bardzo przydatne okazało się wieloletnie doświadczenie praktyka biznesu, jakim był jeden z założycieli firmy – Harren Jhoti. Oprócz zespołu chemików, w ramach organizacji, zatrudnieni byli od samego początku także specjaliści z zakresu zarządzania, finansów, rozwoju biznesu, badań naukowych i własności intelektualnej.⁵

⁴ http://www.biospace.com/news_story.aspx?NewsEntityId=18326820

⁵ http://www.bioportfolio.com/reports/DMD_astex.htm